

Ve pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ — „
četrt : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „
V upravljalstvu prejeman:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ — „
četrt : 5 „ — „
mesec : 1 „ 70 „
Ve pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.
Rekopisat se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.
Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I. 17.
Izhajava vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 294.

V Ljubljani, v torek, 23. decembra 1902.

Letnik XXX.

O posojilničnih zvezah na Koroškem.

Dejstvo, da so se na Koroškem nekatere posojilnice ločile od celjske zveze, je javnost precej razburilo, vzlasti se je o tem predmetu na zborovanju koroških slovenskih posojilnic v Velikovecu zelo veliko govorilo. Kot vzrok tega dejstva bi bil imel podpisani že davno povoda spregovoriti k ti zadevi, a mislil je, da je boljše, govoriti pozneje, ko se dim poleže, ki ga je napravilo streljanje nasprotnikovo. Zdaj je morebiti čas za to.

1. Jasno je, da tesno združen organizem vpešneje deluje, kot ločene posamezne moči; zato so rodoljubi, vzlasti nekateri posojilničarji, že pred leti želeli, napraviti lastno zvezo slovenskih koroških posojilnic. Kdor naše razmere pozna, sprevidel bo, kako treba nam je tesne sloge. Zato smo mislili v Celovcu napraviti svojo centralo, a kmalu se je slišalo, da ne bi mogla obstati, ker bo nova postava določila, da je treba za zvezo najmanj 50 posojilnic.

2. Proti Zvezi v Celju nimamo ničesar, kot da je bila doslej nepopolna, ker ni imela denarnega posredovanja, in da so se nekaterim zdeli doneski previsoki. Vzlasti je moral biti prvi pomislek merodajen posojilničar, ki potrebujejo denarne pomoči. Vsak katera zveza mora imeti ob enem denarno posredovanje.

3. Kar denarni promet zadene, moramo mej našimi posojilnicami razločevati: deloma potrebujejo denarja, deloma ga imajo preveč. Preveč ga imajo tiste posojilnice, ki dajejo vlogam 4 1/2 odstotka, le te pa hočejo za denar, ki ga dajo drugam, 5 odstotkov. 5 odstotkov pa je za zavod, ki denarja potrebuje, preveč, in če se ozira le na gospodarstvo, bo potrebna posojilnica rajši pristopila tam, kjer dobi po 4 1/4 odst. in ji vrh tega še doneska za zvezo ni treba plačevati. Da pa posojilnice, ki same dajejo 4 1/2 odst., ali sploh, ki imajo preveč denarja, rajši naglajo v Celju, kjer dobe 4 1/2 odst., kakor

v Celovcu, kjer bi dobile le 4 odst., je tudi umevno.

4. Za nas v Celovcu zveza v Celju ni praktična, in ne samo za nas, marveč za vse posojilničarje, ki imajo pogostoma v Celovcu, nikdar pa v Celju kaj opraviti.

Mej odbori posojilnic treba je osebnih dogovorov. Posojilnice naj bodo podlaga narodni organizaciji, dokler pa imamo vodstvo posojilnic v Celju, v ti organizaciji ne bomo prišli naprej. Kdo pa se neki zanima za občne zборе Zvezine? Bil sem enkrat v Celju in ravno tedaj sem sprevidel, da to ne gre, zveza je velevažna reč, kaj se pa pri občnih zbiorih Zveze naj sklepa, ko so vse posojilnice le zastopane po celjskih odbor-
nikih — in ko ima vsaka krono vina tako popolnoma druge potrebe in druge razmere?

5. Če se je dal Koroški pododbor, s tem ni pomaganc; pododbor pravno nima nič sklepati in določevati, k večjemu se o čem posvetovati in svoje misli predlagati v Celju. Če moramo pa sami neko stvar izvesti, če jo moramo sami plačati, bi morda vendar preveč bilo, če bi drugod iskali za to dovoljenje.

Stvarno menda nikdo ne bo mogel reči, da za nas na Koroškem ne bi bila boljše lastna zveza, kot zveza v Celju. A lastno zdaj ne moremo imeti, zato moramo ostati v Celju, ker se nikoli ne smemo družiti z Nemci.

Družitev z Nemci.

6. Gospod Vošnjak je v Velikovecu povdarjal: »Nova revizijska postava, ki se bo sklenila v državnem zboru te dni, namreč zahteva, da morajo v enej in istej Zvezi stoječe posojilnice uradovati tudi v enem in istem jeziku. Slovenske posojilnice torej uradujejo slovensko, nemške konservativne pa nemško; če bi torej hotele te posojilnice skupaj stopiti v eno zvezo, potem se morajo tudi zediniti na en sam uradni jezik. Ali mi slišite, da bi hotele nemške posojilnice sprejeti slovenski uradni jezik? To se ne bo nikdar zgodilo; pač pa bi morale potem za-

vrediti naše slovenske posojilnice svoj dose-
danji slovenski uradni jezik in se podvreči nemškemu uradovanju. Jaz mislim, da kaj takega ne bodo nikdar storile.«

Izvestno Avstrija takih jezikovnih določb še ni nikdar videla; ko sem postavljal predlog čital v časnikih, sem si mislil: to je pa nekaj novega, in zakaj, kakšen namen se hoče s tem doseči? Ko se je pa reklo: g. poslanec Vošnjak je to postavilo se-stavil, potem smo si pa morali misliti, da je to določbo dal noter edino zavoljo Korošcev, da ne bi mogli proč od Celja. In če je on to določbo skoval, potem se nam mora smi-
liti, če proti našim načrtom nima drugega orožja, kot to, ki do nas ne seže. Kdo pa bo nas, če smo pri konservativni zvezi, silil, da uradujemo nemško? In to uradovanje se more k skrajnemu tirjati le za uradovanje »Zveze« in ne uradovanje posojilnic, katerim nikdo ne more prepovedati uradovati in zapisovati v katerem jeziku jim je drago.

Ko smo se majnika meseca pri poljedel. ministerstvu posvetovali ravno o tej zadevi, je zastopnik poljedelskega ministerstva izrecno postavljal načrt tolmačil tako, da n. pr. slovenskim posojilnicam v konservativni zvezi ostane njihovi uradni jezik slovenski.

7. Še manj nam morejo imponirati drugi razlogi: »Ali ne zahteva naša narodna dolžnost, naše narodno čustvo, da ju varu-jemo do skrajne mere še prav posebno pri nas na Koroškem? Za vse večne čase nam mora biti v ravnilo pri naši slovenski orga-nizaciji delovanje našega nam nepozabnega monsignora Andreja Einspielerja . . . ta mož prišel je na večer svojega življenja do za-
ključka, da se Slovencem ni družiti z Nemci, če so tudi konservativni, vsaj ne v vseh vprašanjih . . . Opustil je izdajanje nemških časopisov. In s tem nam je dal ta odlični naš rojak nepozabnega spomina navodilo, da se moramo naslanjati koroški Slovenci le na naše rodne brate zunaj naše kronovine. Želeti bi bilo, da bi bil g. govornik navedel kaj besedij nepozabnega Einspielerja. In če je Andrej Einspieler rekel, da ne kaže, dru-

žiti se z Nemci v vseh zadevah, potem smemo mi reči, da ga bolj posne-mamo, kot drugi, ki vsako potrebno zvezo z Nemci odklanjajo.

And. Einspieler je bil preveč pameten mož, da bi bil kaj takega zahteval tu na Koroškem, kot drugi zdaj zahtevajo, vedno sklicevaje se na Andreja, kakor štajerski li-beralci na Slomška.

8. Če stopimo z Nemci v zvezo, se bodo dale vse kautele, da nam je zajamčeno prosto narodno gibanje, združevati se pa s konservativnimi Nemci v gospodarskem in verskem delovanju, nam je neobhodno po-trebno. Kakšen uspeh pa ima n. pr. dejstvo, da so Slovenci vsi opustili konservativni nemški časnik? Tisti uspeh, da njihovo mnenje ne pride več na javnost, da o nji-hovih težnjah nikdo ne izve nič — a vsaj v duhu ranjkega Andr. Einspielerja so de-lali — tako pravijo — in to je zelo veliko. Ko bi bili mi kak faktor, s katerim se mora računati, bi nas dičil narodni ponos, tako se pa le smešimo. Na tehtnici, kjer bi mogli odločevati, nočemo na eno stran z Nemci, tudi ne s konservativnimi. Skoro bi se dalo reči: Nekateri naši rodoljubi mislijo, da je boljše, če nad nami ukazuje popolen so-vražnik, kot da smo pod uplivom na pol-prijatelja.

9. Poleg tega se o ti stvari ne da kar sklepati tako, ali tako. Posojilnice se morajo opirati na mišljenje svojih zadruženikov. Ce-lovški odbor je pravilno sklenil, da pristopi v skupno zvezo z Nemci, in odbor je pre-pričan, da je ta korak za posojilnico bil po-treben. Neki gospod odbornik je sicer ugo-varjal, a načelnik se je izrazil, da nima proti celjski zvezi nič, a celovška posojilnica ne-obhodno potrebuje denarne zaslombe; če po-sojilnica ostane v celjski zvezi, naj potem kdo drug prevzame skrb načelnikovo, če pridejo velike odpovedi, iskati in prositi de-narja, med tem ko se izogibamo konserva-tivne zveze, kjer se pomoč vsako uro dobi.

10. Nekateri pravijo: Naroden princip je, ostati v zvezi le z našimi zavodi. Prvi

LISTEK.

Poljanec.

Božična povest. Holandsko spisal I. Vesters.
Preložil H.

1.

Odjužniali so. Gunther Verheegen, obče imenovan »Poljanec«, je prvi vstal od mize in šel k peči, obrnivši hrbet svojim doma-
dim. Žena mu je hotela nekaj povedati, a ko je odprla usta, zastala ji je beseda v grlu. Jela je pokašljevati, gledala svoja krepka sinova, katera sta zmajala z glavo, ko sta opazovala očeta od strani. Toda go-spodinja ni mogla več strpeti, morala je ž njim govoriti, naj velja kar hoče.

»Ali si že slišal, Gunther, da je Van Harenova žena bolna, za smrt bolna?«

Dokler je govorila, je vpirala svoj po-gled na mizo, a ko je besede izustila, je pogledala moža. Tudi sinova sta povzdig-nila oči, čakajoč, kaj bo sledilo.

Poljanec ne reče nič, še obrne se ne le goste obrvi so se mu skrdile ter čelu in licu dale še odurnejši izraz.

Mati poprašuje sinova s pogledom, in zopet zmajata z glavo, kakor bi hotela reči: »Nič ne bo!«

Verheegenovka je vzdihnila. Jeznega

moža se je bala, a vendar bi ji bilo ljubše, ko bi jo bil srdito ozmerjal, kot ta mrzli molk, ki je bil še bolj neblagovesten.

»Gunther«, dé, pristopi k njemu in po-loži roko na njegovo ramo, »ali bi za smrt bolno ženo pognal po zimi na ulico?«

»Da, to bom storil«, odvrne mož.

»Ali, jutri je sveti dan, nocoj se je ro-dil naš predobri Odrašenik . . . Pomisli, Gunther, in usmiljen bodi.«

»Svoj denar moram dobiti«, reče svojeglavni Poljanec. »Dovolj sem jim pri-zanesel — in obraz mu je zardel — in tega mu nikdar ne odpustim. Rok za po-plačanje najemnina je tukaj, denar pa ne — zato mora iz hiše!«

»Kar je Van Haren dejal, je bila le šala, in vem, da se že zdavnaj kesam, ga nago-varja žena, ki je dobro vedela, da je moža razžaljenje mnogo bolj peklo nego neplačana najemnina. In njegova uboga žena, vsaj nje se usmili!«

»Dosti tega!« zavpije Verheegen. »O tem ne maram ne besedice več slišati, ne besedice več!«

Toda žena ga še enkrat poizkusi omeh-čati. »Vsaj en teden še počakaj, Gunther. Kam naj gredo za praznike in v taki kruti zimi?«

»Ne dneva, ne minute ne bom čakal«, kriči Poljanec še bolj jezen. »In ko bi mi

našteli dvakrat toliko, kakor so dolžni, ven-dar bi morali iz hiše. Gospodar sem tukaj jaz, jaz!«

Med govorom stopi k mizi ter ob njo s svojo trdo pestjo trikrat udari, da posoda zaropota. »Grem jih takoj zapoditi. To imaš za to, ker se predrzneš svojemu mežu ugo-varjati!«

Zaloputivši vrata je šel na dvorišče; tu je škripal zmrznjeni sneg pod njegovimi okovanimi črevlji.

Verheegenovka si je brisala solze s kon-cem predpasnika. »Da bi bila molčala!« je tožila. »On ne prenese besedice ugovora. Reva Van Harenova bo vsled tega umrla . . . O božiču preganja človeka iz stano-vanja! Cela vas bo vpila, kako je to ostudno! . . . In naš Gospod, ki je za nas vse na svet prišel, nas bo kaznoval . . .«

Fanta nista nič rekla; čutila sta krutost očetovega ravnanja, a besed nista imela, da bi mater potolažila . . .

Z visoko povzdignjenima ramama — huda burja je razsajala — je hitel Poljanec po poti. Razžaljenje Van Harena mu je kot žrebelj še vedno tičalo v glavi in je podpi-hovalo njegovo jezo.

Pred nekaj meseci je Verheegen nasto-pil kot kandidat občinskega odbornika; spa-dal je med najbogatejše kmete. A propadel je, in to je njegov napuh močno užalilo.

Van Haren pa, ki je stanoval v prazni hiši Verheegenovi, je bil v dnevih volilnega boja rekel, da je Verheegen preneumen in pre-domišljal, da bi mogel sedeti v občinskem odboru. Neka dobra duša je to Poljancu hitro prinesla na ušesa in ta, ki bi se bil rad nad celo občino maščeval, je prisegel, da se bo znošil vsaj nad Van Harenom.

Tega je pa v zadnji dobi zadevala ne-sreča za nesrečo; poginila mu je edina kra-vica in še žena mu je nevarno zbolela. Tako je prišlo, da Van Haren ni mogel plačati najemnina. Šel je tedaj k Poljancu, prosil ga potrpljenja, a ta mu je zapretil, kakor bi s sekuro odrezal, da bo moral še isti dan iz hiše, ako mu ne bo plačal na sveti večer do dvanajstih.

Dvanajst je že ura odbila, najemnina ni bila plačana; za to je šel Verheegen izvr-ševati svojo grožnjo. Zenine besede so mu prilile olja v ogenj. Dobro je vedel, da bodo v vasi njegovo ravnanje obsojali, a on je hotel enkrat vsem pokazati, da ima trdno voljo in neupogljivo glavo, da more s pestjo vsak napad odbiti, in da ga nihče v nje-govem sklepu ne omaje. Zapoditi je hotel na smrt bolno ženo sredi zime in kljubovati vsem ljudem.

Tu je zagledal od daleč, da prihaja žu-pnik. V prvem trenutku se mu je hotel ogniti, kajti slutil je, da ga bo nagovori

5645

narodni princip je delati. Kdor pa naših težavnih razmer ne pozna, tudi ne ume, kako se moramo umikati udarcev in kako se boriti za vsako ped svojega stališča. Načela se morajo izvajati iz izkušnje, a ne bo se nikdar izkušnja ravnala po načelih.

Konečno še nekaj? Ko se je začela dne 21. nov. v Celovcu mlajša duhovščina k posvetovanju o najpotrebnejših korakih, ki jih je treba zdaj storiti, govorilo se je tudi o ustanovitvi novih posojilnic. Jaz sem se izjavil, da sem pripravljen prevzeti to delo s knjigovodjo naše celovške posojilnice, g. Ferjančičem.

Navedli so se nekateri kraji, kjer bi bilo treba posojilnic, in pisalo se je o ti zadevi nekaterim gospodom.

A o marsikaterem našem rodoljubu se zdi, da je postal nezmožen, trezno presojevati najvažnejše naše zadeve, in to v sled ne- lojalnega kritikovanja nekaterih oseb, ki bi imele kaj boljšega opraviti.

Ljudje, ki delajo z vso močjo za rešitev, so postali »grobokopi« koroških Slovencev, kritiki pa ga bodo rešili, če bodo vsak trenotek zlorabili imena »Einspieler« in »Slomšek«!

Nam se pa zdi, da moramo pred vsem izpolnjevati prvo narodno dolžnost in delati tako, kakor se nam obeta največ uspeha za naše ljudstvo.

Valentin Podgora.

Krošnjarsvo.

Govor posl. Povšeta.

K § 8 je posl. Povše govoril dne 10. grudnia: Tretji odstavek § 8 določa, da se more krošnjarska knjižica vidirati na določen čas, toda ne manj ko za 3 dni.

Ker so že predgovorniki obširno opisovali hudo naših krošnjarjev iz kočevskega okraja, zato ne bom obširno utemeljeval svojega predloga.

Tretji odstavek tega paragrafa bi jako hudo zadel najrevnejše krošnjarje, ki imajo že nad 400 let pravico krošnjariti z južnim sadjem. Ti krošnjarji ne morejo hoditi od vasi do vasi s svojim blagom. Ti hodijo le po mestih, kjer so čez zimo znane prikazni.

Kako naj hodi ta krošnjar od vasi do vasi s svojim blagom, ki ima tako nizko ceno, da je vsa njegova krošnja, ako je polna, vredna morda le par forintov. On krošnjari le po mestih od gostilne do gostilne, od kavarne do kavarne, kjer ima svoje stalne odjemalce, ki kupujejo le bolj iz usmiljenja nego iz potrebe.

Sicer pa ti krošnjarji ne škodijo stalnim trgovcem z južnim sadjem, saj večinoma od njih kupujejo svoje blago. Ti krošnjarji so revni, da si ne morejo velikih pošiljatev naročevati iz Italije, ampak navadno kupujejo od stalnih trgovcev ter krošnjarijo z blagom za boren zaslužek.

duhovnik, ki koraka naravnost proti njemu. Ali svojeglavnost je zopet zmagala. Če začne župnik govoriti o Van Harenu, tedaj mu pove, da se bo ravnal po svoji glavi, in da od nikogar ne mara sprejemati poduka ali opomina. Kaj se bo tudi župnik mešal med stvari, ki ne spadajo v cerkev?

Na prijazni pozdrav starega gospoda komaj odgovori.

»Storite dobro delo«, začne duhovnik.

Ta vvod je spravil Poljanca malo v zadrego, vsaj si je pripravil odgovor na drugo vprašanje, in zdaj ni brž vedel, kako ven z njim.

»Jutri praznujemo sveti dan, rojstvo G. Jezusa, ki se je iz ljubezni do nas včlovečil in trpele«, reče duhovnik. »Verheegen, pomnite one ljubezni in posnemajte jo!«

»Vem, g. župnik, kam merite«, de na to Poljanec surovo, »a svoj trud bi si bili lahko prihranili; kar sem rekel, se bo zgodilo, odjenjam pa ne.«

»Tega ne mislite za res.«

»Zares, gospod župnik, in to bom tudi storil.«

»Verheegen! Saj ste kristjan!«

»To mi nič mar. Kar sem sklenil, to bom storil! Moja pravica je in to je dovolj!«

»Greh je, Verheegen! Kesali se boste, da ste to storili. Bog vas bo kaznoval za tako neusmiljenost. Jaz bom že skrbel, da Van Haren še danes pride kam pod stroho,

Ako torej sprejmete tretji odstavek, hudo zadenete ravno reveža. Toda ravno reveže hočete braniti, zato upam, da boste tudi tem revežem pustili vsakdanji kruh.

Zato prosim, da se tretji odstavek § 8 popolnoma črta, ker je ta odstavek odveč in bi ga oblasti mogle izrabljati le za nagajivost. Vlada bi mogla potem krošnjarstvo popolnoma zatreti.

Ker pa ste gospodje že pri § 5 odobrili od dr. Šusteršiča in Pacherja nasvetovane premembe, upam, da pritrdite tudi mojemu predlogu, naj se 3. odstavek črta.

Ako pa bi ta predlog ne obveljal, potem pa nasvetujem nov dostavek, ki se glasi:

»Določbe tretjega odstavka ne veljajo za kraje, ki imajo po § 16. posebne pravice.«

Dalje še nasvetujem, naj se v 1. odstavku črtajo besede: »In sicer, ako se namerava kupčija, še pred kupčijo.«

Tudi te besede so odveč, ker morejo biti le proti krošnjarjem.

Op. Obveljal je dostavek posl. Povšeta, da tretji odstavek zakona ne velja za krošnjarje, ki imajo stare pravice po § 16.

Nagodbena pogajanja.

Predvčerajšnji dan vkljub vsestranskim zagotovilom ministerskega predsednika Szella, da se brezpogojno doseže vspeh, še ni postal prav nikake jasnosti v nagodbenem vprašanju. Ministri so se sošli in potem odšli, da se zopet snidejo, to je ves vseh štiriurne konferenca. Uradno se je izdalo naslednje poročilo: Včeraj dopoldne je bila konferenca, katere so se udeležili ogrski in avstrijski ministerski predsednik in istotako oboja finančna ministra. Konferenca je trajala od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne. Popoldne je Szell konferiral z grofom Golu-chowskim in je bil potem vsprejet pri cesarju. Pozneje so zopet konferirali zgoraj navedeni ministri. Govori se, da bo trebalo še enega sestanka, da pride do popolne jasnosti. — Ministri se morajo še enkrat sestati in to se bržkone ne zgodi prej nego po praznikih. Vkljub temu se vrši za dana napovedana seja ogrske poslanske zbornice. Vse je radovedno, kako bo Szell pojasnil svoj predvčerajšnji neuspeh.

Ogrski listi poročajo, da je še nada, da se v zadevi tega vprašanja doseže končni vspeh. V to svrhu dospe Szell zopet 29. t. m. na Dunaj, ker itak pride k vsprejemu ruskega zunanjega ministra.

Moravski deželni zbor

je v včerajšnji prvi seji po daljši razpravi vsprejel šestmesečni budgetni provizorij. Tokom razprave so češki poslanci navedli številne pritožbe v narodnostnem, posebno pa v šolskem oziru. Nemci so seveda označili vse te zahteve za pretirane in neopravičene. Pričetkom seje je deželni glavar prebral do-

a vaše dejanje ostane vendar le hudobija. Pa, vsaj tega ne boste storili, Verheegen, kaj ne? Poskrbim, da ob svoj denar ne pridete«, sklene župnik ljubeznivo.

»Zahvalim, g. župnik, a jaz bom vendar storil svoje. Kaj porečete temu vi in drugi, to mene briga. Tako, sedaj pa veste!« In brez pozdrava je šel Poljanec svojo pot naprej, sam pri sebi mrmrajoč: »Kaj to briga župnika? Misi, da bom plesal tako, kakor bo on žvižgal. Nikdar! Jaz naredim po svoje, in čim bolj ga vjemim, tem ljubše mi bo.«

Pet minut kasneje je bil že v stanovanju Van Harenovem. »Ali veste, kaj vam priidem naznaniti? Rok za plačilo je minul, denarja ni. Da ste mi do večera iz hišeta!

Iz temne sobe se je začul tih stek.

Van Haren se postavi pred Verheegena s stisnjenim glasom, ki pa je vendar donel ostreje nego ko bi bil govoril na glas, reče: »Moji umirajoči ženi ne privoščite niti mirne smrtne ure? To vpije v nebo za maščevanje? Pomnite današnjega dneva in ure!«

Za trenotek se oglasi v srcu Verheegenovem nežnejši čut, ali njegov napuh ga takoj zatre. »Vašo grožnjo zasmejujem, kakor sem župnikovo. Do večera naj bo hiša prazna, ste-li razumeli?« Divje zaloputne vrata in gre vun. V postelji ob steni pa se uboga žena bori s smrtjo.

(Konec prih.)

pis namestništva, glasom katerega dovoljuje pravosodno ministerstvo poslancem-sodnikom brez prošnje dopust za dobo parlamentarnega zasedanja. Mej došlimi vlogami omeniti je predloga poslanca Lukscha o odpravi vinske carinske klavzule v pogodbi s Italijo.

Grof Bülow o venezuelskem vprašanju.

Grof Bülow je podal te dni obširneje pojasnilo o vzrokih ter namenih sedanjega odločnega nastopa proti venezuelski republiki. Nemški državni kancler pravi, da so poleg velikih tirjatev zahtevala pred vsem odločen odpor številna nasilstva venezuelskih oblastev napram nemškim podanikom, pred vsem ropi, konfiskacije in prisilno delo. Vlada na opetovane opomine ni hotela dati nikakega dovoljnega odgovora in Nemčiji torej ni preostalo drugo nego sila. Prvi korak je bila konfiskacija vojnih ladij. Ker pa ta ni imela nikakega dovoljnega vspeha, se je pričelo z blokado. Ta blokada ima popolno vojni značaj. Formalne vojske Nemčija ne napove, marveč hoče le z blokado obrežja prisiliti Venezuelo, da stori svojo dolžnost. Neutrlni trgovini blokada ne bo škodovala, marveč le Venezueli. Na osvoboditev ozemlja ne misli ne Nemčija in ne Anglija ter je v tem oziru vlada v Washingtonu že pred meseci dobila tozadevno obvezno zagotovilo. Z blokado se bo dežela izkušala izstradati, kar bo neki tem lažje, ker predsedniku nasprotuje tudi vstaški vodja Hernandez.

Novi nemiri v Kini.

Londonski list »Daily Mail« prinaša iz Shanghai naslednje poročilo o novih nemirih: Tung Fu-Siang pripravlja velik napad z 10 000 mož broječo armado. Nakupuje si v ta namen velike zaloge žita in krme za konje. V stalni zvezi je s princem Tuanom, ki se sedaj nahaja v pokrajini Kansu. Cesar je izdal vsled tega povelje, da se zbere 4000 mož, ki takoj odrinejo na pot, da se čim prej spoprimejo z vstaškimi četami. — »Standard« javljajo o pričetku novih nemirov iz Shanghaija to-le: Tu se širi govorica, da namerava princ Tuan pokončiti vse izozemce v pokrajinah Šansi in Kansu ter se pozneje polastiti glavnega mesta v prvi pokrajini. Nevarnost je baje celo tako velika, da si je niti vlada ne upa ustaviti. Kitajski uradniki, ki so tujcem kolikor toliko prijazni, svetujejo poslednjim, posebno v provinci Kansu, naj takoj ostavijo pokrajino in se tako izognejo velikim nevarnostim.

Iz brzojavk.

Nemška skrb za državne potrebe. Nemške stranke posl. zbornice nameravajo staviti predlog, da se za vse državne potrebe zadavajoče predloge ne uporablja sedaj veljavni poslovnik. Če obvelja ta predlog, odpade potreba § 14. — Češko-nemška sprava. Izvršilni odbor ter zveza deželnih in državnih poslancev agrarne stranke sta se včeraj v Pragi posvetovala o vladnih načelih in nemškem elaboratu ter sklenila sestaviti poseben elaborat. V januarju se skliče poseben agrarski kongres. — Vlada paragrafa 14. Češki listi vedo poročati, da namerava vlada poleg budgetnega provizorija uveljaviti s § 14. tudi nov poslovnik in jezikovni zakon za Češko in Moravsko. — Ogrska magnatska zbornica je včeraj rešila vse v poslanski zbornici odobrene zakonske osnove. — Senzačen dogodek na saškem dvoru. Princezinja Lujza je v noči mej 11. in 12. decembrom nenadoma ostavila Solnograd, pretrgala vse razmere do svojih domačinov ter se podala v inozemlje. Na dvoru v Draždanah so se vsled tega odpovedale vse slavnosti. — Nemške čete ostavile Shanghai. Dve stotnji nemških čet sta 21. t. mes. ostavili Shanghai ter ena odšla v Nemčijo, druga v Kiaučau. — Otvoritev grškega parlamenta. Kralj je včeraj otvoril zasedanje s prestolnim govorom, v katerem je priporočal štedljivost. — Dnevnine v nemškem držav-nem zboru se uvedo v najkrajšem času.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. decembra.

Osebnosti. Poljedelski minister je imenoval topilniškega mojstra g. Fr. Castecka v Idriji topilniškim oskrbnikom, preizkuševalnega pristava g. Ant. Schneiderja v Pf. bramu za preizkuševalca v Idriji ter rudniškega mojstra g. Ant. Danibelka za rudniškega oskrbnika v Idriji.

Vseslovanska razstava in Poljaki. Poljski radikalni in liberalni listi v Galiciji so ostro pisali proti udeležbi Poljakov na razstavi. Zdej pa poroča zmereno urejavani poljski tednik »Kraj« v 48. številki (izhaja v Petrogradu), da je poljski odbor za razstavo izrazil željo, naj bi dnevno časopisje o tej stvari nekoliko časa nič ne pisalo, dokler se stvar popolnoma ne razjasni. Vsi zmerni poljski listi so to upoštevali, le radikalni in liberalni listi so kljub temu agitirali in razburjali občinstvo. Agitacija je tem pogubnejša in nevarnejša vplivala, ker je zmerni listi po želji odbora niso mogli zavračati. Zdej »Kraj« še enkrat pozivlja vse liste, naj nikar prezgodaj ne razburjajo in begajo občinstva.

Predavanje v Št. Vidu nad Ljubljano. V nedeljo dne 21. decembra je naše »Izobraževalno društvo« priredilo že drugo predavanje ob ogromni udeležbi občinstva. Dvorana rokodelskega doma je bila natlačeno polna. Predavanju č. g. Kalana sledilo je navzoče občinstvo z vidnim zanimanjem in mu je za njegov trud jako hvaležno. Predsednik društva naznani za prihodnjo nedeljo zopet predavanje; govoril bode čast. gosp. Žužek.

Metulj po zimi. Na Smarni Gori je predvčerajšnjim nekdo ujel živega metulja.

Nov komet se bliža zemlji. Dne 21. t. m. je bil od zemlje oddaljen še 106 milijonov milj.

Primorske železnice Dne 15. t. m. se je izročil prometu drugi del proge Buje-Poreč ozkotirne lokalne železnice Trst Poreč. Ta del je dolg 63 552 km. — Za celotni promet je sedaj otvorena postaja Sempeter pri Gorici lokalne železnice Gorica Ajdovščina.

Iz Bele peči se nam poroča: Minolo nedeljo so rudeči lepaki naznanjali, da bode ob 2. uri popoldne tukaj ljudski shod, na katerega je vse povabljen, kar leze in gre. Ker »ljudstva« na shodu ni bilo, smo vendarle radovedni, ali je bil ta shod pravilno naznanjen in če je c. kr. okr. glavarstvo dovolilo shod ravno med službo božjo.

Pojasnilo. Z ozirom na članek v številki 274 smo od g. prof. I. Vodoba prejeli nastopno pojasnilo: Ni res, da je na vrtu pri tukajšnji pripravnici le »par drevesc« in »par gredic«. Vrt obsega skoro 4 ha; nasajenih je na njem več ko 100 stalnih drevesc, ki dajo vsako leto gojencem obilo gradiva za pouk; v šoli pa se podučuje poljedelstvo, živinoreja in zlasti sadjereja po določenem učnem črtazu. Gojenci četrtega letnika polahitne vsako leto nad 400 drevesc, od katerih se jih prime okrog 99%.

Most pri Trbovljah. Deželna vlada je g. M. Kirschlagerju, c. kr. nadinženirju v Ljubljani dovolila zgraditi most z železno konstrukcijo čez Savo pri Trbovljah. Most bo dovršen prihodnje polletje.

Tiskovna pomota se je vrnila v včerajšnjo notico o društvu zdravnikov za Kranjsko, vsled tega tu še enkrat ponatisnemo dotični stavek: »Ta zaveza se je vsled sklepa javnega zbora uničila radi tega, ker je večina članov izrekla, da raje prispeva v nekaj zdravniški invalidni fond, ki se naj bi v kratkem osnoval.«

Ponarejanje vina in vinskega mošta. Kmetijsko kemično poskuševališče je pred kratkim objavilo v »Slovenec« notico, da se zadnji čas uvaža mnogo vina in mošta iz raznih dežel, kakor tudi s Primorskega, ter da je tega vina večina ponarejena, ker so primešane v veliki množini salicilne kisline in žvepla. Ker bi utegnili vsled tega trpeti na dobrem imenu tudi pošteni vinogradniki, je »Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda v Gorici« pri zadnjem obč. zboru naročilo ravnateljstvu, naj stori vse korake, da se objavijo dotični slučajji, ter da se pride z imeni na dan. Kdor pa boče gotovo dobiti pravo naravno vino, ima lepo priliko, da si ga naroči pri »Vinarskem in

adarskem društvu za Brda v Gorici, ki jamči za pristnost vina, kakor razvidno tudi v glasu v sobotnih številkah našega lista.

Z enim strelom — tri. Anton Zmuc, lovec grofa Lava Auerperga, je ustrelil preteklo soboto z enim strelom srnjaka in dve srni.

Hrvatski jezik v dalmatinskih uradih. »Hrvatska« poroča, da se oes. namestnik v Dalmaciji baron Handel in pred sednik sodišča dr. Gertscher dogovarjata o modalitetah, kako se hrvatski jezik uvede v vse državne urade v Dalmaciji ter proglasi službenim uradnim jezikom.

Konj morilec. Konj je do smrti ugriznil svojega gospodarja v bližini Pliberka. Konj je zagrabil gospodarja za vrat in mu je pregriznil goltanec. Nesrečni gospodar je na mestu umrl.

Ljubljanske novice.

Umrli je dr. gosp. Karol Ludovik Huth, umirovljeni c. kr. vojaški župnik, častni kanonik tržaškega kapitlja, vitez Franc Jož. fovega reda itd. Pogreb bo jutri v sredo popoldne ob 3. uri. N. v. m. p.

Stefanov večer v »Katol. Domu« bo družinski večer ob pogrbenih mizah, zato se prirediteljem na korist delavskega doma v Vevčah odloži in se bo v ta namen v kratkem priredila večja igra. Na Stefanov večer bo začetek zabave ob 7. uri zvečer. Vspored priobčimo jutri.

Zadnja seja obč. sveta bo prihodnji torek, 30. decembra t. l. ob peti uri popoldne.

Lov na mačka. Alojz Vošič, hlapec pri Tillu na Kongresnem trgu št. 14, je včeraj popoldne lovil po dvorišču starega mačka in ga tudi ujel, a maček se je branil in jo ugriznil hlapca v obe roki. Vošič je moral mačka izpustiti iz rok in brž iti v bolnico, da so mu sprali in obvezali roki.

Brivnice na sveti dan zaprte. Zadruga brivcev, frizerjev in lasničarjev v Ljubljani naznanja, da bodo brivnice na sv. dan cel dan zaprte.

Tatvina pred prodajalnico. Pred trgovko Schneider in Verovšek na Dunajski cesti je včeraj nekdo vkradel sprevozniku Andreju Pogačniku izprevozniki torbo, katero je pustil zunaj, ko je šel v prodajalnico.

Izgnubljene in najdene stvari. Danes popoldne je zgubila neka uradnikova žena mejo petjo od Ključavničarskih ulic do Brega srebrno kavno žlico s črkami A. P. — Na Dunajski cesti je zgubil včeraj neki mizarjski pomočnik srebrno uro in nikelnasto veržico. — Neki vojak je zgubil od Poljanske ceste po poti dož. Mešni trg denarnico z 10 kronami. — Na Kongresnem trgu je zgu bila neka dama denarnico, v kateri je imela dva zlata po 20 kron in pa 16 kron drobne denarja.

S ceste. V Trnovskih ulicah je včeraj popoldne spodrsnil Auerjev konj, katerega je peljal hlapec Anton Fink na sprehod in je padel na tla. Konj je potegnil hlapca za seboj tako, da je padel na njega in pri tem jo je dobil s kopitom po levi roki in na desno nogo. — V izkuhu na Radeškega cesti št. 1 je bil včeraj zvečer hud prepir. Izkuhar in njegova žena in ključarski pomočnik P. so se prepirali in tudi suvali. Vrišč se je slišal na cesti in so ljudje postajali pred hišo.

Ogenj v pisarni zaloge Puntigamskega piva. V Kolodvorskih ulicah se je včeraj zvečer v pisarni zaloge Puntigamskega piva razletela svetilka, vsled tega je nastal v sobi ogenj, katerega pa je komptoirist g. Pirc pogasil. Nekaj knjig se je vžgalo. Pirc se je na obeh rokah opek, ko je gasil.

Nesreča pri sekanju drva. Josip Bukovnik, krojaški pomočnik v Hrenovih ulicah št. 20 je včeraj popoldne sekal v drvarnici drva a namesto po polenu je zamahnil po levi roki, a katero je držal poleno, in si popolnoma o sekal kos sredinca.

Občni zbor zadruge sobnih slikarjev in pleskarjev se je vrátil včeraj. Poleg važnih razgovorov o obitnih zadevah so bile tudi dopolnilne volitve v odbor in so bili izvoljeni g. Fran Baraga, načelnikom, g. Ivan Strukej, podnačelnikom, odborniki pa gg. Josip Božič, Fran Perko, Anton Otorepec, namestnikom pa gg. Fran Stare in Josip Cvetrečnik. Od obitae oblasti je bil navzočen g. dr. Zarnik.

Književnost in umetnost.

Sliki kardinala Missia in nadškofa Zorna.

Goriški knez nadškof je povabil k sebi slikarico Antonijo Bogdanovič, da izvrši slike pokojnega kardinala Missia in pokojnega knez nadškofa Zorna.

Nadina Slavjanski

sestavila je za to zimo popolnoma nov zbor, v katerem so izredni tenorji in basji. S tem zborom koncertirala je že kakih 60krat v južni Rusiji in Rumunski z velikim vpe-

hom. V drugi polovici januarja in februarja prihodnjega leta koncertirala bo na Grškem, v Dalmaciji in Italiji, potem v Avstro Ogrski.

»Novi akordi«.

Tega zbornika za vokalno in instrumentalno glasbo, katerega urejuje g. dr. Gajmir Krek, je izšel II. letnika 4. zvezek, ki prinaša na delu lista sliko zaslužnega slovenskega skladatelja g. Fr. Gerbiča in na slednje nove skladbe: 1. Jos. Procházka (Ljubljana): »Impromptu« za klavir. 2. Fran Gerbič (Ljubljana): »Rožmarin« za tri ženske glasove in klavir. 3. Hinko Družovič (Ptuj): a) »Je pa davi slanica padla«, b) »Žalost«, za mešan zbor harmoniziran naroden napev. 4. Risto Savin (Praga): »Pred smrtin« za srednji glas in klavir. 5. Dr. Gajmir Krek (Lipko): »Slavna predigra« za orglje. 6. Viktor Parma (Črnomelj): »Ne udajmo se!«, koračnica za klavir. — »Novi akordi« izhajajo v zalozi L. Schwendnerja šestkrat na leto. Cena za leto 8 kron. Posamezni zvezki po 2 kroni.

Pozor slov. glasbeniki!

Razpis 2 častnih nagrad.

»Slovensko pevsko društvo« v Ptui obhaja prihodnje leto dvajsetletnico svojega obstanka z velikim pevskim koncertom avgusta meseca, v prijaznem trgu Ljutomeru, ter razpisuje naložbo za ta koncert dve častni nagradi a 60 kron za najboljši moški in mešan zbor. Kompoziciji naj ne boste pretežki, ter kolikor mogoče v narodnem duhu uglasbeni. Rokopise je poslati odboru »Slov. pevskega društva« v Ptui, do konca februarja 1903. Glasbeniki naj se ne podpišejo na svoj rokopis, temveč naj prilože svoja imena v zaprtem zavitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotične kompozicije. Odbor »Slov. pevskega društva« v Ptui, dne 20. decembra 1902. Drag. Zupančič, predsednik; Kajnih, tajnik.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Hudi potresi. Potresi v okrožju Andishan, zlasti pri Asaki, trajajo dalje. Do sedaj so našli 197 zasutih. Razkopavanja se nadaljujejo. Doslej je razrušenih 16 tisoč hiš in 2500 ljudi je mrtvih. — Kartel tovarn kož se pripravlja v Avstriji. Doslej je 20 tovarn priglasilo pristop k temu kartelu. — Z a r e v n e v s e u č i l i š č i n i k e, ki na budimpeštanski univerzi ne morejo plačevati šolskih pristojbin, odredil je minister Vlasch, da zanje država plača 15.000 K. — Humbertovi v zaporu zatirajo, da so pošteno ljudje in želijo, da se stvar popolnoma pojasni. Pri aretaciji je gospa Humbert stisnila gospej Musigi, ki je bila njena sosedka, za 240.000 frankov vrednostnih papirjev v roke. Gospa Musigi je te papirje izročila francoskemu poslanstvu. Nadalje se še poroča, da gospa Humbert neprenehoma grozi: »Moji hčeri so ukradli premoženje. Razkrinkala bom v Parizu prave krivce. Radi naše aretacije mnogo odličnih oseb ne bo moglo spati. Vrednostni papirji, katere sem zaupala gospej Musigi, so bili vse naše premoženje. Ob pravem času povem prave krivce naše nesreče«. Iz Pariza se poroča, da Humbertovi ne bodo mogli biti mnogo kaznovani, ker je deloma že zadeva zastarana. Ali se je na to čakalo, ali se pa hoče jih s tem potolažiti? Madridski policiji se je bivališče Humbertovih naznanilo po anonimnem pismu. Sedaj se je pisec tega pisma glosil na madridski policiji in zahteva 25.000 frankov plačila. — Blagoslavljjen zakon. Iz Maty na Štajerskem se poroča, da je ondi neka kmetica povila 26 otroka. 19 otrok živi. — Umrli je slavn zdravnik duševnih bolezni dvorni svetnik Krafft Ebing. — Nemiri v ječah so bili v Lvovu. Le s težavo je vojaštvo ukrotilo jetnike. — Roman Daurignac, brat gospe Humbert, se bo moral zagovarjati tudi radi umora. Dolž je, da je tudi umoril milijonarja Shottsmanna, ki mu ni hotel dati posojila. — Prestolonaslednica ušla. Iz Draždane se poroča, da je prestolonaslednica Lujiza, ki ima s svojim možem pet otrok, ušla svoji rodbini. — Zrakoplov, ki se dá voditi, je gotova stvar, kakor se poroča iz Pariza. Za popolno delo v tej zadevi je dala pariška akademija znanosti darila bratoma Renard. — 23 oseb ubitih. V bližini Hot Springs v Ameriki sta trčila dva vlaka. 23 oseb je ubitih.

Društva.

(Bralno društvo v Krškem) izvolilo je pri občnem zboru dne 7. dec. t. l. za bodoče leto v odbor naslednje p. n. gg.: predsednik g. dr. Fran Pompe; podpredsednik g. Josip Zmavec; blagajnik g. Vinko Žener; tajnik g. August Kos; odborniki g. Karol Humeč.

(Božičnico) z bogatim vsopredom priredi učiteljstvo v Zagorju na Notranjskem. Veselica se vrši dvakrat, namreč 26. in 28. t. m. ob 4. uri pop. v

šol prostorih. Vstop je dovoljen vsakomur proti majhni vstopnini 20 h. Ker se pa porabi eventuelni prebitek za napravo šolske zastave, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilnemu posetu vabi učiteljstvo.

(Dekliška Marijina družba v Gorjah*) priredi na praznik sv. Štefana, dne 26. dec. t. l. v veliki posojilniški dvorani gledališko predstavo. Vzpored: 1. Nagovor. 2. »Vprašal čmu da sem Slovenka?« Poje mešani zbor. 3. Igra Sv. Terezija. V dveh dejanjih. Ob sklepu drugega dejanja deklamacija: Samostanska liliija, dvogovor, v katerem se poslavlja Terezija, predno vstopi v samostan. 4. Studenčku. Poje mešani zbor. 5. Prosta zabava. Začetek ob 6 uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I vrste 1 K; ostali sedeži 60 vin., stojišča 40 v., za ude 30 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki) priredi božičnico na praznik sv. Štefana, 26. decembra 1902, v društveni dvorani. Vzpored: 1. H. Vogrič: »Na zdar«, koračnica, tamburaški zbor. 2. P. A. Hribar: »Brambovška«, moški zbor. 3. H. Vogrič: »Pomladni cvet«, mazurka, tamburaški zbor. — 4. Hr. Volarič: »Slovenski svet, ti si krasan«, moški zbor. 5. Fr. Svetličič: »Ukleti grajščak«, deklamacija, govori Jože Rihar. 6. »Sinovo maščevanje ali Spoštuj staršev!«, igrokaz v treh dejanjih. 7. »Slava Bogu na Višavah!«, živa slika; v ozadju petje božičnega slavošpeva. — Začetek točno ob 7 uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I vrste 1 K, II vrste 60 h, stojišča 40 h. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

(Bralno društvo v St. Vidu nad Vipavo) priredi prih. nedeljo dne 28. t. veselico v gostilni g. Rudolfa. Vzpored: 1. P. H. Sattner: Za dom med bojni grom, (moški zbor) 2. Na straži, z bariton samospevom, (moški zbor). 3. A. Nedved: Ljubezen in pomlad (moški zbor). 4. Igrokaz »Doktor Habar« v enem dejanju. 5. Prosta zabava. — Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi udarja domači tamburaški zbor. Vstopnina: sedeži I vrste 80 v, II vrste 60 v, stojišča 30 v. Začetek ob pol 7 uri zvečer. Ker je čisti donesek namenjen ubogim šolskim otrokom, se preplanilam ne stavijo meje. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu.

Za dr. Fr. Lampetov spomenik: Gg. Anton Krisper v Radečah in dr. Valentin Krisper v Ljubljani, skupno 50 K. Božično darilo družbi sv. Cirila in Metoda so zložili sledeči p. n. gospodje ljubljanski duhovniki: Andrej Kalan 25 K, J. S. Dostal, I. Gnejzda, Vikt. Steska, dr. I. Svetina po 10 K; dr. Ferd. Čekal, Matija Kastelec, A. Kržič, dr. Jos. Lessar, dr. Gr. Pečjak, Andr. Pečnik, Jos. Smrekar, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Fr. Ušeničnik, A. Zupančič po 5 K; Fr. Ferjančič, Ign. Nadrah, Al. Stroj po 4 K; A. Fetičh-Frankheim, dr. J. S. Gruden, T. Kaidič, dr. Andr. Karlin, dr. Evg. Lampe, I. Sušnik po 3 K; Matej Ahačič, Mih. Bulovec, Jos. Jereb, Fr. Mekinec, J. Mlakar, dr. Mih. Opeka, Mat. Pogačar, P. Bernard Polak, dr. Matija Prelesnik, S. Sajovic, I. Vrhovnik, L. Smolnikar po 2 K; I. Žan 1 K. Skupaj 170 K. Bog plačaj! — Uredništvo in upravnništvo »Slovenca« rado sprejema ter izroča družbenemu vodstvu še nadaljnjih darov za preročistno in potrebno družbo sv. Cirila in Metoda, ki je uprav sedaj v denarni zadregi. Morda bo marskomu priložno ob noveletnem naročevanju »Slovenca« in »Domoljuba« pridejati mali dar za družbo sv. Cirila in Metoda. Naši nasprotniki so vedno na delu. Tudi mi nikar ne opešajmo. Naprej zastava Slave!

Bog plačaj!

Telefonska in brzoglavna poročila.

Dunaj, 23. dec. (C. B.) Cesar je danes zjutraj ob 7. uri 45 minut odpotoval v Wallsee.

Dunaj, 23. dec. Merodajni krogi zopet premišlujejo, kako bi se vspešno spremenil poslovni red drž. zbornice, ker so mnenja, da bi sicer sedanja zbornica, ako bi tudi ne bilo obstrukcije pri bližnjih važnih gospodarskih vprašanjih, kakor je nagodba z Ogrsko, carinski tarif, trgovske nagodbe, ne bila sposobna za delo.

Dunaj, 23. dec. Cesar je vsprejel v adjijenci grofa Bylandt-Rheidta, bivšega naučnega ministra v Thunovem ministerstvu. Nekateri listi spravljajo to v zvezi z odstopom Körberjevim, o katerem poročajo, da odstopi in da je tudi namestnik grof Coudenhove že bil vprašan, ako ustopi v novo ministerstvo.

Gradec, 23. dec. Prihodnjo nedeljo bo tukaj govoril Schönerer.

Saška prestolonaslednica na begu.

Draždane, 23. decembra. O begu saške prestolonaslednice Lujize se poroča, da je imela neko razmerje z učiteljem, ki je njene otroke učil francoščine. Radi tega je zapustila dvor. Učitelj je bil 2. t. m. nenadoma odpuščen, 9. t. m. pa je prestolonaslednica, ki je mati peterih otrok, pobegnila. V Kalksburgu se je sešla z učiteljem in se z njim odpeljala v Genf. O njenem možu prestolonasledniku se poroča, da je imel razmerje z neko igralko. V spremstvu prestolonaslednice je bil njen brat nadvojvoda Leopold Ferdinand. Poroča se, da je preko Solnograda odpotovala v Švico, a ne vé se, kje v Švici se sedaj nahaja, ker ni dvoru poslala nobenega obvestila.

Draždane, 23. dec. O konfliktu mej prestolonaslednico in prestolonaslednikom se poroča, da je francoski učitelj Giron imel oster nastop s prestolonaslednikom, predno je zapustil dvor in je moral obljubiti, da se ne bo umešaval več v prestolonasledničine družbinske razmere. Besede pa ni držal. Dobili so pri prestolonaslednici njegova pisma. To dopisovanje je bilo za prestolonaslednico jako kompromitujoče. Po prepiru s prestolonaslednikom se je princezinja Lujiza odpeljala v Solnograd.

Dunaj, 23. decembra. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da vzbuja največjo senzacijo dejstvo, da je nadvojvoda Leopold Ferdinand zapustil očetov dvor. Nadvojvodo so videli v spremstvu neke dame, ki je baje igralka in s katero je imel ljubavno razmerje. Pred nekaj časa je nadvojvoda povedal cesarju, da hoče vse svoje časti odložiti in nadeti si meščansko ime. Iz Solnograda je odšel nadvojvoda Leopold Salvator s svojo sestro in francoskim učiteljem Gironom v Monakovo, kjer se je sel zgoraj omenjeno damo. Vsa družba je nato odpotovala v Genf.

Draždane, 23. dec. Beg prestolonaslednice je napravil najmučnejši utisek. Vsled žalosti, da dežela zgubi bodočo kraljico, so danes vsa gledališča zaprta.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806 m, srednji tlačni tlak 736 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Paličina v 24 urah v mm.
22. 9. zveč.	743.6	-2.2	brezvir.	jasno	
23. 9. zjut.	746.1	-6.4	sl. svzh.	del. obl.	0.0
23. 9. popol.	747.5	-0.2	sl. svzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 0.2°, normale -2.3°.

1427 1-1

Naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem tužno vest o smrti ljubljene, nepozabljive soproge, ciziroma matere

Alojzije Bobek

zdravnikove soproge

katera je v nedeljo, dne 21. decembra t. l., ob 7. uri zjutraj po kratki mučni bolezn, previdena s sv. zakramenti, v 57. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage rajnice bo v torek, dne 23. t. m., zjutraj ob 8. uri. Blago pokojnico pripomočimo v pobožno molitev in blagi spomin.

Ribnica, dne 21. decembra 1902.

Žalujoči ostali.

V našem se da

prodajalna

primerna za vsako trgovino zraven cerkve v št. Vidu pri Vipavi

Pogoditi se je pri lastniku Simonu Bratožu

1381 1-5

Dunajska borza

dné 23. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101 30
Skupni državni dolg v srebru	101 15
Avstrijska zlata renta 4%	120 60
Avstrijska krona renta 4%	100 35
Ugarska zlata renta 4%	119 90
Ugarska krona renta 4%	97 85
Avstro-ogrske bančne delnice, 600 gl.	15 50
Kreditne delnice, 160 gl.	672 75
Endos vista	239 20
Španski drž. bankovci za 100 m. zlat. drž. valj.	117 10
80 mark	23 42
10 frankov (napoleonor)	19 06
Italijanski bankovci	95 20
1. kr. cekini	11 78

1428 1-1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat in ded, gospod

Valentin Klinar

posestnik, gostilničar in bivši načelnik žrebijarske zadruge,

danes, dné 23. dec. ob 1/5. uri zjutraj previden s sv. zakramenti v 63. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dné 25. t. m. ob 8. uri zjutraj na pokopališču v Kropi.

Svete maše zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi.

Dražega ranjega priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Kropa, dne 23. dec. 1902.

Žalujemo ostali.

Pozor!

1422 2-1

V gostilni pri „Zajcu“

na Rimske cesti se bo pričel na Božični večer poleg dosežanih najboljših in pristnih vin točiti tudi

„Hrvaški Pelinkovec“!

Zahvala.

Za mnogovrstne pojave odkritosrčnega sočutja za časa dolge in mučne bolezni in povodom smrti naše preljubljene soproge, matere in sestre gospe

Frančiške Koršič,

soproge c. kr. sodnijskega svetnika, izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo c. kr. sod. nadsvetniku in predstojniku direkcije gospodu Josipu Schmid in njegovi prečastiti gospe, vsem p. n. gospodom uradnikom, profesorjem in učiteljem, gospodom mestnim zastopnikom, zastopnikom vseh društev, pevskega zboru katoliške družbe, c. kr. sodn. paznikom, c. kr. žandarmeriji in sploh vsem čestitim spremljevalcem drage pokojnice k zadnjemu počitku.

V Idriji, dné 22. dec. 1902.

Žalujemo ostali.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem poročamo žalostno vest, da je visokočastiti gospod

KAROL HUTH

c in kr. vojaški župnik v pokoju, častni kanonik tržaškega stolnega kapitlja, častni konzistorijalni svetnik, vitez Franc-Jozefovega reda, imetelj medalije, zlatomašnik

dné 23. decembra ob 1/9. zjutraj, previden s sv. zakramenti, vdan v božjo voljo, mirno v Gospodu zaspal v 80. letu starosti.

Pogreb rajnega bo iz hiše žalosti, Gledališke ulice 5, 24. decembra ob 3. uri popoldne.

Priporočajo se v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 23. decembra 1902.

Žalujemo sorodniki.

1429 1-1

Mesto posebne objave.

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepčalno, prijetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika.

618 50-30

Glavna zaloga za Kranjsko: Jos. Mayr, lekarna „pri zlatem Jelenu“ v Ljubljani

Spretni zastopniki se povsod sprejmo!

Nad 800.000 v rabi

Svetovnoznani

Nad 500 prvih odlik.

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smetane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnemajo od 40—2000 litrov v eni uri.

Turbine na par, naprave mlekarn.

Popolne oprave za dobivanje sirotke

tudi vsi drugi stroji in priprave za mlekarnstvo.

Popolna naprava za led in hlajenje

klavnice in mesnice, pa za čokoladnice, od 450 do 300.000 kalorij. Najcenejša in najpopolnejša hladilnica.

Akcijska družba Alfa-Separator, Dunaj, XVI., Ganglbauerstrasse 29.

Podružnice: Budimpešta, V. Bathory utca 4; Praga, Petrova ulica 23-II.

Zaloga za južne dežele: v Gradcu, Annenstrasse 26.

Ceniki, podružne brošure, proračuni in načrti za mlekarno na razpologo. Svet se daje v vseh zadevah mlekarnstva. Zahteva naj se naš strokovni list „Alfa-Mitteilungen“ brezplačno.

Spretni zastopniki se povsod sprejmo!

Posoda za prevažanje moka brez gumij.

135 52-48

Najboljše čistilno sredstvo

je svetovno znani Globus čistilni izvleček za vse kovine, kakor zlato, srebro, medenino, baker, kuhinsko opravo itd. — Vseobšerna čistilna pasta za zrcala in okna. Dobiva se pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnana naročila proti povzetju. 524 6 12-6

Krčmarji in zasebniki

kateri hočejo kupiti

izvrstna pristna

istrijska

vina

ohrnejo naj se zaupno na Pavla Sponza, posestnika v Rovinju.

Terrano . . . 26 do 32 Kron hektl.

Muškatelc, bel 32 » 40 » »

s postaje Rovinj v Istri.

1411 10-8

Ravnokar je izšla Družinska pratika

za leto 1903

Družinska pratika dobivala se bo v vseh trgovinah na Kranjskem, Stajerskem, Moravskem, v Istriji in na Goriškem.

Trikrat odlikovan s srebrno svetinjo.

Prečast duhovščini, cerkvenim predstojništvom ter občinstvu priporočam zjamčeno pristno

čebelno - voščene sveče

Kg K 4-90

Za pristnost svetle te vrste jamčim s svoto 2000 K. Voščene zvitke, sveče za pogrebe, stenje in srekla za večno luč po jako nizki ceni.

Kadilo lacrimae Ia . . . Kg po K 2 40

Kadilo lacrimae IIa . . . „ „ 2.-

Kadilo granis . . . „ „ 1.20

Za obilna naročila se toplo priporočam

Z velespoštovanjem

1358 5

Naročila nad 20 K pošiljam prosto stroškov.

J. Kopač, svečar
Gorica, Ulica sv. Antona 7.

Naročila nad 20 K pošiljam prosto stroškov.

Najlepšo luč

dobite z rabo tržaškega „Kaiser-Kronen“ kristalnega olja (varnostni petrolej)

Prednosti: absolutno bel plamen, gori brez duha in je nevnetljiv.

V izvirnih posodah konvah po 15 kg kilogram 56 vin.

Zastave za posodo se ne zahteva.

Naročila na deželo se izvrše v zabojih z dvema posodama franko zaboj.

Na drobno liter 48 vin.

1405 2

Zaloga za Kranjsko pri MIH. KASTNER-ju, Ljubljana.